

Vec C-526/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

9. júl 2019

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

28. jún 2019

Žalobkyňa:

Entoma SAS

Žalovaní:

ministre de l'Économie et des Finances

ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

[*omissis*]

So zreteľom na nasledujúce konanie:

Spoločnosť Entoma podala na tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž, Francúzsko) návrh na zrušenie rozhodnutia z 27. januára 2016, ktorým policajný prefekt v Paríži pozastavil umiestňovanie celého hmyzu určeného na ľudskú výživu, ktorý predávala, na trh a nariadil jeho stiahnutie z trhu až do získania povolenia na umiestnenie na trh po posúdení, ktoré má preukázať, že nie je nebezpečný pre spotrebiteľa.

Rozsudkom [*omissis*] z 9. novembra 2017 tribunal administratif de Paris (Správny súd Paríž) zamietol návrh.

Rozsudkom [*omissis*] z 22. marca 2018 cour administrative d'appel de Paris (Odvolací správny súd Paríž, Francúzsko) zamietol odvolanie, ktoré podala spoločnosť Entoma proti tomuto rozsudku.

[*omissis*], spoločnosť Entoma navrhuje, aby Conseil d'Etat (Štátna rada, Francúzsko):

- 1°) zrušila tento rozsudok;
- 2°) rozhodla vo veci samej a vyhověla jej odvolaniu;

[*omissis*]

[*omissis*], spoločnosť Entoma tvrdí, že cour administrative d'appel de Paris (Odvolací správny súd Paríž):

- sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že na výrobky, ktoré predávala, sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 258/97 z 27. januára 1997 o nových potravinách a nových prídavných látkach, hoci tieto výrobky, ktoré predstavuje celý hmyz konzumovaný ako taký, sú vylúčené z jeho pôsobnosti;
- [*omissis*].[žalobný dôvod založený na vnútroštátnom práve]

[*omissis*], ministre de l'Économie et des Finances (minister hospodárstva a financií) navrhuje zamietnutie opravného prostriedku. [*omissis*].

[*omissis*]

So zreteľom na:

- Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä jej článok 267;
- nariadenie (ES) č. 258/97 z 27. januára 1997;

- nariadenie (EÚ) č. 2015/2283 z 25. novembra 2015;
- [omissis]
- rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016, *Davitas GmbH contre Stadt Aschaffenburg* (vec C-448/14);

[omissis]

Keďže:

1. [omissis] [pripomenutie predchádzajúceho konania]
2. Podľa odôvodnenia 2 nariadenia (ES) č. 258/97 z 27. januára 1997 o nových potravinách a nových prídavných látkach, účinného v rozhodnom čase, na základe ktorého bolo prijaté rozhodnutie prefekta: „... s cieľom ochrany zdravia verejnosti je nevyhnutné zabezpečiť, aby nové potraviny a nové prídavné látky boli jednotne posudzované postupmi platnými v spoločenstve predtým, než budú umiestnené na trhu spoločenstva; ...“. Podľa článku 1 tohto nariadenia: „1. Táto smernica [Toto nariadenie – neoficiálny preklad] pojednáva o umiestnení nových potravín a nových prídavných látok na trhu spoločenstva 2. Táto smernica [Toto nariadenie – neoficiálny preklad] platí pre umiestnenie potravín a prídavných látok na trhu v rámci spoločenstva, ktoré doteraz neboli používané pre ľudskú výživu vo významnom rozsahu v rámci spoločenstva a ktoré spadajú do nasledujúcich kategórií: ... e) potraviny a prídavné látky pozostávajúce alebo izolované z rastlín, a prídavné látky, izolované zo zvierat, s výnimkou potravín a prídavných látok získaných rozmnožovacími alebo chovnými metódami, ktoré sú dlhodobo považované za bezpečné; ...“. Podľa článku 3 toho istého nariadenia: „1. Potraviny a prídavné látky, zahrnuté do tejto smernice [na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie – neoficiálny preklad], nesmú: ... byť nebezpečné pre spotrebiteľa...“. Podľa článku 4 toho istého nariadenia: „1. Osoba zodpovedná za umiestnenie na trhu spoločenstva (ďalej „žadateľ“) predloží žiadosť členskému štátu, v ktorom má byť produkt po prvý raz uvedený na trh. Súčasne doručí kópiu Komisii. 2. Vypracuje sa prvotný posudok podľa článku 6. Podľa postupu v článku 6 ods. 4 členský štát uvedený v odseku 1, bezodkladne informuje žiadateľa, že: - môže umiestniť potravinu alebo prídavnú látku na trh, pre ktorý sa nevyžaduje dodatočný posudok, ako je uvedené v článku 6 ods. 3, a že neexistujú podložené námietky, ako sú uvádzané v článku 6 ods. 4, alebo - podľa článku 7 je potrebné povoloňacie rozhodnutie.[2. Vypracuje sa prvotný posudok podľa článku 6. Na záver postupu upraveného v článku 6 ods. 4 členský štát uvedený v odseku 1 bezodkladne informuje žiadateľa, že: - môže umiestniť potravinu alebo prídavnú látku na trh, keď sa nevyžaduje dodatočný posudok uvedený v článku 6 ods. 3 a keď nebola vznesená žiadna odôvodnená námietka v súlade s článkom 6 ods. 4 alebo keď je v súlade s článkom 7 potrebné povoloňacie rozhodnutie – neoficiálny preklad] ...“.

O dôvodnosti rozsudku, pokiaľ ide o primeranosť opatrení, o ktorých sa rozhodlo v rozhodnutí prefekta:

3. [omissis]
4. [omissis] [zamietnutie žalobného dôvodu zohľadňovaného v tejto súvislosti]

O dôvodnosti rozsudku, pokiaľ ide o výklad nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z 27. januára 1997:

5. Podľa odôvodnenia 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2283 z 25. novembra 2015 o nových potravinách, ktorým sa od 1. januára 2018 zrušuje nariadenie z 27. januára 1997: „Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by mal v zásade zostať rovnaký ako rozsah pôsobnosti nariadenia (ES) č. 258/97. Na základe vedeckého a technologického vývoja, ktorý nastal od roku 1997, je vhodné prehodnotiť, objasniť a aktualizovať kategórie potravín, ktoré predstavujú nové potraviny. Tieto kategórie by mali zahŕňať celý hmyz a jeho časti...“. Podľa článku 1 tohto nariadenia: „[1]. Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá umiestňovania nových potravín na trh v rámci Únie. 2. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť účinné fungovanie vnútorného trhu a zároveň poskytnúť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a záujmov spotrebiteľov“. Podľa jeho článku 2 sa toto nariadenie vzťahuje na umiestňovanie nových potravín na trh v Únii a podľa jeho článku 3: „2. Uplatňujú sa aj tieto vymedzenia pojmov: a) ‚nová potraviná‘ je akákoľvek potraviná, ktorá nebola v Únii pred 15. májom 1997 vo významnej miere používaná na ľudskú spotrebu, a to bez ohľadu na dátumy pristúpenia členských štátov k Únii, a ktorá patrí aspoň do jednej z týchto kategórií:... v) potraviny pozostávajúce, izolované alebo vyrobené zo zvierat alebo ich častí s výnimkou zvierat získaných tradičnými chovnými metódami používanými v potravinárskej výrobe pred 15. májom 1997 a potravín z týchto zvierat, ktoré majú históriu bezpečného používania v Únii;...“. Napokon podľa jeho článku 35: „...2. Potraviny, ktoré nepatria do pôsobnosti nariadenia (ES) č. 258/97, ktoré sú umiestnené na trhu v súlade s právnymi predpismi do 1. januára 2018 a ktoré spadajú do pôsobnosti tohto nariadenia, môžu byť naďalej umiestňované na trhu až do prijatia rozhodnutia v súlade s článkami 10 až 12 alebo článkami 14 až 19 tohto nariadenia v nadväznosti na žiadosť o povolenie novej potraviny alebo na oznámenie tradičnej potraviny z tretej krajiny predloženú do dátumu uvedeného vo vykonávacích predpisoch prijatých v súlade s článkom 13 alebo 20 tohto nariadenia, ale najneskôr do 2. januára 2020“.
6. Pri rozhodnutí, že článok 1 ods. 2 písm. e) nariadenia z 27. januára 1997 sa má vykladať tak, že zahŕňa celý hmyz konzumovaný ako taký, o ktorom nie je sporné, že nebol v Spoločenstve vo významnej miere požívaný na ľudskú spotrebu až do nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, [správny] súd vychádzal z rozsudku z 9. novembra 2016, *Davitas GmbH c/ Stadt Aschaffenburg* (C-448/14), v ktorom Súdny dvor Európskej únie pri svojom výklade článku 1 ods. 2 písm. c) toho istého nariadenia rozhodol, že toto nariadenie „sa vyznačuje dvojakým cieľom, ktorý spočíva nielen v zabezpečení fungovania vnútorného trhu s novými potravinami, ale aj v ochrane verejného zdravia pred rizikami, ktoré môžu tieto potraviny spôsobovať“ a že má „vytvoriť v Únii spoločné štandardy v oblasti

nových potravín a nových prídavných látok, čo sa prejavuje najmä, ako to vyplýva z jeho odôvodnenia 2, zavedením systému jednotného posudzovania ich škodlivosti postupmi platnými v Spoločenstve predtým, než budú umiestnené na trhu Únie“.

7. Spoločnosť Entoma tvrdí, že rozsudok [správneho] súdu, ktorý napáda, sa zakladá na nesprávnom výklade článku 1 ods. 2 písm. e) nariadenia z 27. januára 1997. Podľa jej názoru sa tieto ustanovenia výslovne týkajú iba „prídavných látok izolovaných zo zvierat“ a nie celých zvierat, ktoré boli vylúčené z ich vecnej pôsobnosti, ako sa okrem iného domnievali britské a belgické orgány, ktoré nebránili predaju celého hmyzu bez predchádzajúceho povolenia. Spoločnosť Entoma tvrdí, pričom sa opiera o odôvodnenie 8 nariadenia z 25. novembra 2015, ktoré od 1. januára 2018 zrušilo a nahradilo nariadenie z 27. januára 1997, že zaradenie celého hmyzu do kategórie nových potravín, vyplývajúce z článku 3 ods. 2 bodu v) nariadenia z 25. novembra 2015, nespresňuje predchádzajúcu definíciu, ktorá sa obmedzovala iba na časti zvierat, ale mení jej pôsobnosť doplnením predchádzajúcej definície. Žalobkyňa z toho vyvodzuje, že jej potravinárske výrobky predstavované celým hmyzom boli pred 1. januárom 2018 legálne umiestnené na trh a z tohto dôvodu sa na ne vzťahujú prechodné opatrenia upravené v článku 35 ods. 2 nariadenia z 25. novembra 2015, ktoré umožňujú ich zotrvanie na trhu pod podmienkou, že pre ne bude do 2. januára 2020 podaná žiadosť o povolenie ako pre nové potraviny alebo predložené oznámenie ako pre tradičné potraviny, na ktoré sa vzťahuje režim definovaný týmto nariadením.
8. Minister hospodárstva a financií tvrdí, že neexistoval žiadny zdravotný dôvod pre to, aby umiestnenie celého hmyzu na trh bolo vylúčené z pôsobnosti nariadenia z 27. januára 1997, v súlade s odôvodnením 2 tohto nariadenia, ktorého cieľom je zdravie verejnosti, pričom konzumácia celého hmyzu predstavuje rovnaké riziká ako konzumácia prídavných látok izolovaných zo zvierat.
9. Vzhľadom na rôzne možnosti výkladu znenia tohto nariadenia z 27. januára 1997, otázka, či sa jeho článok 1 ods. 2 písm. e) má vykladať tak, že zaraďuje do jeho pôsobnosti potraviny tvorené celými zvieratami, ktoré sú určené na konzumáciu ako také alebo sa uplatňuje iba na prídavné látky izolované z hmyzu, predstavuje vážny problém výkladu práva Únie. [omissis]. [návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ]

ROZHODOL:

[omissis] [kladie túto prejudiciálnu otázku]: má sa článok 1 ods. 2 písm. e) nariadenia z 27. januára 1997 vykladať tak, že zaraďuje do jeho pôsobnosti potraviny tvorené celými zvieratami, ktoré sú určené na konzumáciu ako také alebo sa uplatňuje iba na prídavné látky izolované z hmyzu?

[omissis]

[omissis] [podpisy]